

PRESÈNCIA

Núm. 1916. ■ Del 14 al 20 de novembre del 2008. ■ Any XLIII.

www.presencia.cat

SER CATALÀ SURT CAR

Espanya es queda els nostres
diners i no ens deixa créixer

El cacic de Castelló. Carlos Fabra, president de la Diputació de Castelló, exerceix d'amo i senyor

Arseni Corsellas. El doblador català ha posat veu a alguns dels actors més famosos

Un català a Corea del Nord. Alejandro Cao de Benós és l'únic estranger amb càrrec a la república estalinista

Països espoliats

Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears són les comunitats autònomes que més diners aporten a les arques de l'Estat i que menys serveis reben com a contraprestació, cosa que ens limita el creixement

No som petits

ANDREU MAS

El tòpic, àmpliament estès a Espanya, diu que els catalans som garrepes de mena. Les dades macroeconòmiques, però, indiquen tot el contrari. Formem part del grup capdavanter en el rànquing de solidaritat interterritorial i la nostra balança econòmica es decanta espectacularment cap a la pèrdua. Si es tractés d'economia domèstica diríem que tenim una butxaca foradada, però com que es tracta dels comptes que passem amb l'Estat el més just és dir que ens foraden les butxaques.

No és casualitat que una de les obsessions dels polítics catalans des de la recuperació de l'autogovern hagi estat millorar el finançament econòmic de Catalunya. La consolidació de l'Estat de les autonomies ha comportat el trasllat de competències a les comunitats, però aquesta transferència no ha estat acompanyada dels recursos necessaris per atendre-les. D'altra banda, i en

Els Països Catalans poden arribar a ser un motor d'Europa si disposen de la injecció econòmica necessària per funcionar. Espanya, però, ha prioritzat les inversions a la resta de l'Estat; des de Catalunya Acció diuen que ho fan per «no necessitar-nos mai més». Els Països Catalans superen en població Grècia, Portugal i Bèlgica; en producte interior brut Àustria i Dinamarca; en PIB per habitant estan davant de Grècia, Portugal i de la mitjana de l'Espanya actual; i en extensió, de Dinamarca i els Països Baixos. Res a envejar.

l'àmbit intern, els governs autonòmics no han traspassat prou recursos als ajuntaments, cosa que els situa en un finançament deficitari, atès que en molts casos assumeixen també competències—els casos més clars es donen en els àmbits de l'ensenyament i la sanitat—que no els són pròpies. Una cadena de dèficit financer que escanya el país, començant pel territori.

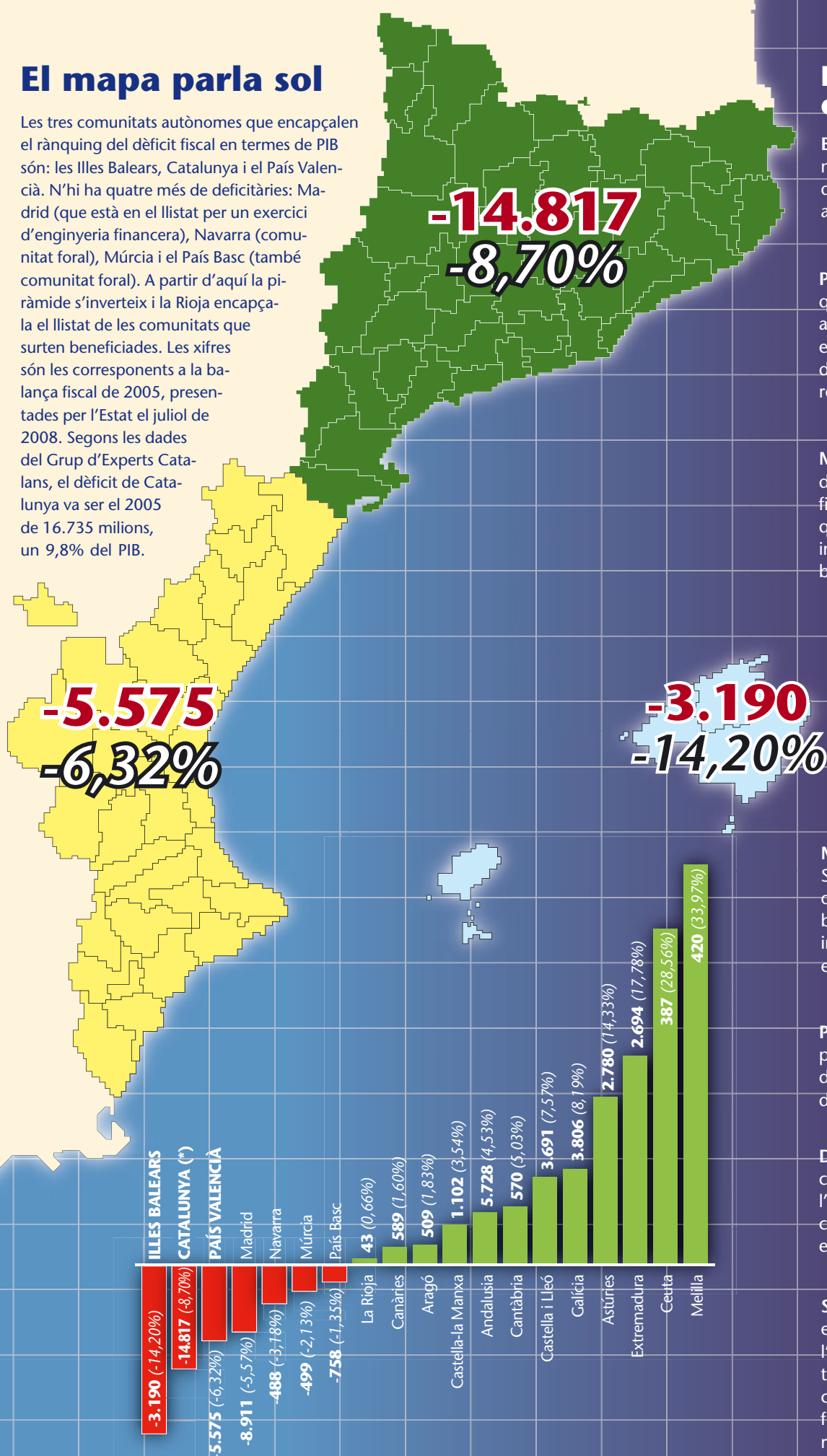
Al llarg de les últimes dècades, des de Catalunya s'han fet nombrosos intents de calcular quin ha estat i quin és el dèficit fiscal que el Principat acumula respecte de l'administració de l'Estat. Durant tot aquest temps, tant el PSOE com el PP, que s'han alternat al govern, s'han negat a publicar les balances fiscals. De fet, no va ser fins al juliol d'aquest any que el secretari d'Estat d'Hisenda, Carlos Ocaña, va facilitar les dades, relatives només a l'exercici de 2005, cosa que no permet quantificar quin és l'espoli fiscal acumulat.

Amb tot, es disposa de nombrosos estudis, fets per economistes, per entitats com la Fundació Josep Irla o per grups com Catalunya Acció, que permeten fer-se una idea de quin és el greu greu econòmic acumulat respecte al nostre país. Especialment reveladores resulten les xifres exposades per Ramon Tremosa i Jordi Pons en el llibre *L'espoli fiscal. Una asfíxia premeditada* (Col·lecció Euram, 2004). Les dades més actualitzades, però, les aporta el Grup de Treball per l'Actualització de la Balança Fiscal de Catalunya, designat per la part catalana de la comissió mixta de valoracions Administració de l'Estat-Generalitat de Catalunya, que recull dades des de 1986 fins a 2001, que aquest mateix any van ser completades amb un estudi fet entre els anys 2002 i 2005.

Si se sumen els dèficits acumulats any rere any, resulta que els catalans hem pagat de més a l'Estat en quasi 20 anys entre el 1986

El mapa parla sol

Les tres comunitats autònomes que encapçalen el rànquing del dèficit fiscal en termes de PIB són: les Illes Balears, Catalunya i el País Valencià. N'hi ha quatre més de deficitàries: Madrid (que està en el llistat per un exercici d'enginyeria financera), Navarra (comunitat foral), Múrcia i el País Basc (també comunitat foral). A partir d'aquí la piràmide s'inverteix i la Rioja encapçala el llistat de les comunitats que surten beneficiades. Les xifres són les corresponents a la balança fiscal de 2005, presentades per l'Estat el juliol de 2008. Segons les dades del Grup d'Experts Catalans, el dèficit de Catalunya va ser el 2005 de 16.735 milions, un 9,8% del PIB.

Diccionari del dèficit

Balança fiscal. Instrument que mostra els fluxos financers entre dues administracions o dos territoris amb diferents nivells de govern.

Principi d'ordinalitat. Mecanisme que garanteix que una comunitat autònoma manté la seva posició en el rànquing de generació de riquesa després que s'hagi produït la redistribució territorial dels recursos.

Mètode del flux monetari. Sistema de mesurament de les balances fiscals que pren com a referència a quin territori es produeix la despesa indistintament d'on viu qui se'n beneficia.

Mètode del flux del benefici. Sistema que pren com a referència on viuen els individus que es beneficien del servei públic, independentment d'on es produeix el servei o es fa la inversió.

PIB. Suma dels béns i serveis finals produïts en un espai econòmic durant un període de temps determinat, normalment un any.

Dèficit fiscal. Es crea quan una comunitat paga més impostos a l'Estat del que rep com a contrapartida, ja sigui en inversions en infraestructures, etc.

Solidaritat financera. Redistribució econòmica dels recursos de l'administració central entre els territoris de l'Estat, fent arribar a les comunitats amb menys recursos finançament provinent de les més riques.

Dades en milions d'euros / percentatge del PIB (en cursiva) de cada comunitat autònoma

(*) -16.735 (-9,8%) segons les dades del grup d'experts catalans

Dèficit històric

i el 2005, l'espectacular xifra de 149.934 milions d'euros. Si comptem que la població de Catalunya actualment és de set milions d'habitants i apliquem aquesta ràtio al conjunt del període—malgrat que durant les dècades dels vuitanta i noranta érem sis milions—, en els últims vint anys cada català ha regalat a fons perdut a Espanya 1.070,95 euros anuals (3 euros diaris); xifra que suma 21.419 euros en vint anys per persona. Si tenim en compte que el pressupost no consolidat de la Generalitat per al 2008 ha estat de 52.523 milions d'euros, el que s'ha perdut durant aquestes dues dècades representa la dotació per a pràcticament tres exercicis de l'administració autonòmica.

El dèficit creix constantment

Comparativament, des de 1986 el dèficit en termes absoluts de Catalunya no ha parat de créixer. Ramon Tremosa, professor de teoria econòmica de la Universitat de Barcelona (UB), explica que això s'ha produït per la informatització de la gestió tributària que ha convertit l'Agència Tributària «en una de les millors del món» per la seva eficiència. Segons el Grup d'Experts, el 1986, la xifra del dèficit era de 2.724 milions d'euros i va arribar fins als 5.028 milions d'euros el 1992; l'any següent va baixar als tres milions, però va ser un miratge, l'exercici següent ja superava els quatre milions, el 1997 ja havia més que duplicat el dèficit de 1993 i a partir de l'any 2000 va saltar la xifra dels 10.000 milions, arribant el 2005 als 16.735 milions d'euros (segons altres fonts la xifra es va enfilars aquest any fins als 19.177 milions d'euros).

Un dels cavalls de batalla del nou finançament autonòmic, i abans de l'Estatut, és la correcció del dèficit històric d'infraestructures que pateix Catalunya. Des del Principat es calcula que les inversions espanyoles en infraestructures han estat un 48% per sota del nostre pes demogràfic i econòmic. El nou Estatut estableix que l'Estat ha d'invertir a Catalunya 35.557 milions d'euros en infraestructures fins a 2013. Les economistes Núria Bosch i Marta Espasa, de l'Institut d'Economia de la Universitat de Barcelona, han fet un exhaustiu estudi que radiografia quina ha estat la inversió estatal al nostre país entre 1991 i 2008. En aquest període, la inversió estatal en infraestructures de transport a Catalunya ha estat de 19.286 milions d'euros, una xifra per sota de la mitjana espanyola en termes de PIB. La radiografia del període empitjora si en fer l'anàlisi s'exclouen les dades dels anys 2006 i 2007, temps en el qual s'ha construït el TGV i s'ha començat a complir el que estipula la disposició addicional tercera de l'Estatut de 2006.

Quin és el resultat d'aquesta discriminació? Que Madrid, amb un PIB inferior i amb menys capacitat productiva, triplica Catalunya en quilòmetres d'autopistes i autovies, segons un estudi recent de l'oficina Estadística de la Comunitat Europea.

ros). La mitjana d'espòli fiscal entre 2002 i 2005 va ser, doncs, de 13.382 milions d'euros. Segons les estimacions de l'Estat, l'única vegada que ha facilitat dades sobre les balances fiscals, el dèficit de Catalunya va ser de 14.817 milions d'euros el 2005, 2.000 milions menys de l'establert pel Grup d'Experts.

Ball de números

El ball de números té a veure amb la metodologia de càlcul de cadascú i en els conceptes que es comptabilitzen, fins i tot, fent servir el mateix mètode. Els dos sistemes que es fan servir per mesurar les balances fiscals són l'anomenat mètode del flux monetari i el mètode del flux del benefici. El que s'utilitza més habitualment és el primer, que consisteix a prendre com a referència en quin territori es produeix la despesa, indistintament d'on viu qui se'n beneficia. Aquest enfocament és considerat pels professors Guillem López i Albert Castellanos, del departament d'Economia i Empresa de la Universitat Pompeu Fabra, com a més «sobiranista» perquè, segons expliquen en un estudi, «implica fer una valoració comparativa de les recaptacions potencials i de les despeses públiques territorials com si hi hagués una plena autonomia financera». El segon mètode, menys utilitzat i que sempre dona xifres de dèficit més baixes, és el del «flux monetari». Aquest mètode pren com a referència en quin territori es produeix la despesa, indistintament d'on viu qui se'n beneficia. Aquest sistema, diuen els experts, és *menys sobiranista*, perquè converteix el territori en «un element circumstancial» i es concentra en els beneficiaris úl-

Les xifres de l'espòli

Dèficit fiscal segons el mètode de flux monetari

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2002-2005
Xifra (en M d'euros)	-2.724	-3.269	-3.357	-4.641	-5.129	-5.615	-5.028	-3.046	-4.485	-4.575	-5.500	-7.619	-7.725	-9.524	-10.972	-11.307	-12.674	-12.471	-13.448	-16.735	-13.832
% del PIB	-7,7	-8,2	-7,4	-9	-9	-8,9	-7,4	-4,4	-6	-5,6	-6,4	-8,5	-8,1	-8,7	-9,3	-9,2	-9,2	-8,5	-8,5	-9,8	-9
% de l'aportat																	-32,8	-30,9	-31,8	-35,5	-32,8

*Dades del grup d'experts de la Generalitat de Catalunya

El tren d'alta velocitat és una de les poques infraestructures d'importància que s'estan fent al Principat en els últims anys. Sense finançament no se'n poden construir gaire de noves. ANDREU PUIG

Les últimes justificacions de l'Estat

Carlos Ocaña (*secretari d'estat d'Hisenda i Pressupostos*) «En cap cas es podran usar les balances fiscals per negociar la reforma del finançament de les comunitats autònomes» (15/07/08)

Anxo Quintana González (*vicepresident de la Xunta de Galícia, Bloc Nacionalista Gallec*) «Les balances són tendencioses; per no servir, no serveixen ni tan sols per fer un mapa» (16/07/08)

Dues realitats que es donen l'esquena i que representen Pedro Solbes (a la plana) i Antoni Castells. EFE

tims de l'actuació administrativa. Tot plegat es pot complicar encara més en funció de quines despeses es comptabilitzen i quines no. Aconseguir que totes les parts es posin d'acord quan defensen interessos diferents és molt complicat.

Tan important com la xifra absoluta del dèficit és saber quin percentatge del producte interior brut (PIB) de Catalunya representen aquests diners que els catalans perdem. Segons el Grup de Treball per l'Actualització de la Balança Fiscal de Catalunya, el 2005 la mossegada econòmica que comportava la diferència entre el que es paga i el que es rep representava un 9,8% del PIB català. Segons l'Estat, la xifra es reduïa més d'un punt, només representava el 8,7% del PIB. De nou, la diferència de càlculs és produïda pels criteris d'imputació de despesa. El professor Tremosa manté que l'Estat ha *maquillat* el dèficit català 4.000 milions d'euros i que realment el percentatge del PIB que és perd és un 11%.

Els Països Catalans, els més perjudicats

La situació financera netament contrària als interessos de l'economia catalana en les seves relacions amb l'Estat no és patrimoni únic de Catalunya. *Curiosament*, el conjunt dels territoris de parla catalana –el Principat, les Illes Balears i el País Valencià– són les tres comunitats autònomes que encapçalen la llista de més dèficit. És l'eix que els economistes Tremosa i Pons anomenen «regió de l'Euram».

Segons els dos autors de *L'espoli fiscal*, l'Euram és el principal eix econòmic de l'Estat. El 2003 acumulava, segons les estadísti-

ques oficials de l'INE, el 30,64% del PIB espanyol (repartit entre el 18,36% de Catalunya, el 9,77% del País Valencià i el 2,51% de les Balears). Aquest dinamisme ha estat penalitzat amb una aportació massiva a les arques estatals que han condemnat els components dels Països Catalans a patir el greuge del dèficit fiscal.

Des d'Espanya, durant aquests anys s'ha intentat donar per tancat el debat sobre l'espoli fiscal assegurant que Madrid és la comunitat autònoma amb més dèficit. La realitat és que s'ha fet servir el mètode de flux del benefici per aconseguir aquesta dada que afavoreix els interessos polítics de l'Estat. Aquest mètode permet repartir entre tots els altres territoris una part de les inversions de l'Estat a Madrid i rebaixa considerablement, a més, el fort impacte econòmic que suposa per a la capital espanyola disposar de prop de 400.000 funcionaris. El cert és que els territoris de l'Euram són els que més contribueixen, i de llarg, a les arques de l'Estat, com es pot comprovar si s'examinen els números de la recaptació per impostos indirectes. Els territoris de l'EURAM van aportar el 2003, segons dades de Pons i Tremosa, el 37,27% de la recaptació total de l'Estat –un 21,57% correspon a l'aportació directa de Catalunya–, mentre que Madrid només va generar el 14,72% del recaptat i Andalusia el 13,55%. La resta de comunitats a excepció del País Basc (6,17%), Galícia (5,61%) i Castellà-la Manxa (5,22%) queden molt lluny del 5% de la recaptació.

No hi ha reciprocitat, però, entre la contribució a l'Estat i el

Les últimes justificacions de l'Estat

Pedro Solbes (ministre d'Economia) «És cert, no hi ha diners» (29/07/08)

Leire Pajín (secretària d'organització del PSOE) «No es pot pretendre resoldre en dos anys el que en fa vint que s'arrossega» (10/08/08)

que es rep de l'administració central. Segons Pons i Tremosa, en el període 1997-2003 la inversió pública prevista –que no pas executada– de l'Estat en els territoris de l'Euram estava en una mitjana del 20,63%, mentre que el percentatge d'inversió a la comunitat de Madrid era del 21,14% –enfilant-se fins al 25,97% el 1998–. A Catalunya la mitjana d'inversió del període és d'un 12,60% –per sota d'Andalusia (13,36%)–, mentre que a les Balears arriba a l'1,94%, percentatge que només supera a Cantàbria (1,62), les comunitats forals del País Basc (1,89%) i Navarra (0,55%) i la Rioja (0,97%).

L'economia catalana es va deprimint

L'acumulació de dades mareja, però la conclusió sempre és la mateixa: comunitats autònomes amb menys PIB, població i dinamisme econòmic que els Països Catalans aporten menys a l'Estat i en reben, percentualment, molts més diners en inversions.

L'escanyament econòmic disminueix la capacitat productiva dels Països Catalans i en minva el creixement present, hipotecant el futur. Ho demostren les dades. El 2003, Catalunya va arribar a marcar un mínim històric. El PIB català només va representar un 18,3% de l'espanyol. Vuit anys abans, el 1995, el percentatge que representava el Principat era del 19,5%. Pons i Tremosa afirmen que «un flux de continuat dèficit fiscal no tan sols limita les possibilitats de creixement del PIB, sinó que també té una incidència especial sobre la renda disponible dels catalans». Ras i curt: els catalans disposen de menys poder adquisitiu.

L'acumulació del dèficit està

produint que el PIB per capità de Catalunya baixi progressivament any rere any, fins al punt que el 2003 arriba al seu mínim històric, en representar només el 18,3% del PIB espanyol i Madrid amb un 17,6% escurça distàncies respecte el pes específic de Catalunya, una situació que era totalment a la inversa el 1995, quan el PIB català representava el 19,5% i el de Madrid el 16%.

Pons i Tremosa insisteixen, a partir d'un estudi de López Casanovas, que el dèficit fiscal repercuteix negativament sobre la renda disponible dels catalans. En sis anys, entre 1995 i 2001, la renda de Catalunya s'ha reduït de sis punts. Seguint la comparació amb Madrid, en el mateix període la capital creix un punt i supera de dotze Catalunya.

El 2001 Catalunya ocupava la setena posició pel que fa a la renda disponible per capità, quan és la quarta comunitat en producte interior brut per habitant. Cinc anys més tard, segons dades ara de les caixes d'estalvis, el Principat encara baixava més posicions i passava a ser la novena en renda disponible per capità després de pagar impostos i rebre transferències de l'Estat.

La trampa de la solidaritat

L'Estat justifica els desequilibris econòmics dels Països Catalans adduint que les comunitats que generen més riquesa són les que han de fer majors aportacions a l'Estat, per garantir que totes les comunitats tenen les mateixes prestacions socials i per reduir les diferències del nivell de vida; és el que s'anomena mecanisme d'anivellament. Els economistes i la classe política catalana no

José Blanco (vicesecretari general del PSOE) «Quan Catalunya es tanca, s'inhibeix i es deprimeix, Espanya camina pitjor i més a poc a poc» (18/07/08)

El president Macià saluda a final de la dècada dels trenta un esportista. FONS FRANCESC MACIÀ DE L'ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA

qüestionen la solidaritat inter-territorial, però mantenen que aquest principi no pot fer que les comunitats que més riquesa generen acabin passant al darrere de les que en tenen menys. O el que és el mateix, no pot ser que els ciutadans de les comunitats més potents tinguin menys poder adquisitiu i menys prestacions socials que altres que es beneficien dels mecanismes de solidaritat. És una perversió del mecanisme d'anivellament. És en aquest context, i durant la preparació de l'Estatut, que els polítics catalans fan èmfasi en l'anomenat «principi d'ordinalitat», que diu que una comunitat autònoma ha de mantenir la seva posició en el rànquing de generació de riquesa (PIB per capita) fins i tot després que s'hagi produït la redistribució territorial dels recursos (renda disponible per capita). Catalunya no pot passar al darrere d'una comunitat a la qual ha ajudat econòmicament. Les diferències entre els dos territoris s'han de reduir, però no pas fins al punt que la receptora de la solidaritat passi al davant de qui fa les aportacions. Aquest «principi d'ordinalitat» s'altera quan l'Estat inverteix més en les comunitats que reben la solidaritat que no pas en les que la practiquen. Un cop més queda palès que l'Estat no inverteix a Catalunya allò que li correspondria en funció del seu esforç fiscal.

Històricament desatesos

Els problemes econòmics de Catalunya en la seva relació amb l'Estat no són pas recents. La dictadura franquista va aturar qualsevol reivindicació durant quaranta anys, però amb anterioritat trobem precedents de reivindicacions d'un finançament millor per a Catalunya. Un dels episodis més recordats és el del tancament de caixes de 1899. En aquella època els industrials catalans, segons explica Borja de Riquer, demanaven un concert econòmic semblant al que tenia el País Basc. La voluntat dels catalans xocava frontalment amb la postura de Raimundo Fernández Villaverde, ministre d'Hisenda, que va presentar uns pressupostos estatals que comportaven una puja dels impostos indirectes i preveïen la creació de nous impostos directes: el d'interessos i rendes del capital i el d'utilitats, més alts a Barcelona que a Madrid. La Lliga de Defensa Industrial i Comercial de Barcelona, que aplegava 146 gremis de comerciants i industrials, va decidir fer objecció fiscal i no pagar

els nous impostos des de l'agost de 1899. Durant tres mesos, més de 700 botiguers de Barcelona es van negar a pagar. El govern espanyol va actuar amb duresa: va suspendre les garanties constitucionals a Barcelona, va declarar l'estat de guerra, va dissoldre la Lliga de Defensa i en va detenir els principals dirigents. Pel govern espanyol la protesta era un problema d'ordre públic i com a tal havia de tractar-lo. L'alcalde de Barcelona i dos ministres van dimitir.

Anys més tard, la situació d'espoli fiscal la denunciaria el president Francesc Macià, en declaracions a *Le Petit Journal* parisenc. Macià afirmava: «Catalunya paga anualment a l'Estat, en impostos indirectes, més de 700 milions de pessetes i l'Estat li'n retorna uns 100 solament. Extreu de Catalunya un benefici anual de 600 milions de pessetes. Si és té en compte que Bèlgica té un pressupost de 600 milions de pessetes, hom comprendrà que bé que es podria viure a Catalunya.»

Les últimes justificacions de l'Estat

Alberto Ruiz-Gallardón (alcalde de Madrid, PP) «No veig cap contradicció entre un model just de finançament per a Catalunya i un model igualment just per a la resta de comunitats autònomes» (18/07/08)

José Luis Rodríguez Zapatero (president del govern espanyol) «Prometo un millor finançament per a Catalunya; no us defraudaré» (20/07/08)

«La societat catalana té sang d'orxata»

ANDREU MAS

Com tenim el finançament català?

– «Tenim un nou Estatut. Durant molts anys ha negociat amb Madrid un partit nacionalista, ara governa Catalunya un de no-nacionalista. Tots xoquen amb la mateixa paret: el finançament. Poden governar dretes o esquerres, tant aquí com allà, poden canviar els sistemes, però sempre tenim unes finances insuficients i cada cop tenim més necessitats. La Generalitat no té diners per pagar les nòmines de desembre, per això en poques setmanes acceptarà un mal sistema de finançament.»

– **On neix el problema?**

– «En el fet que la Generalitat no té força negociadora perquè no recapta cap gran impost. Com passava en el franquisme, el 90% dels impostos els continua recaptant el govern central. El País Basc i Navarra, com els estats federals alemanys i nord-americans, tenen força per negociar perquè recaptin els impostos.»

– **Espanya no ens donarà, doncs, res.**

– «Per què han de regalar-nos res? Només demanant *de bon rotllo* els catalans no obtindrem una millora clara i justa en el nou model de finançament.»

– **Catalunya no es plantarà.**

– «No espero que passi res ni després de la sentència del Constitucional ni després que només ens donin diners per arribar a fi-

nal de mes.»

– Què ens quedarà per fer?

– «Tot un altre cop, perquè la societat catalana va intuint que la situació no és sostenible.»

– **La solució és la independència?**

– «La solució és recaptar com a mínim dos dels quatre grans impostos que els catalans paguen: l'impost de societats i l'IVA. Ens calen per garantir uns bons serveis socials i infraestructures.»

– **El president Pujol va arribar a proposar un nou tancament de caixes.**

– «Seria un bon gest per demostrar fins a quin punt els catalans estem farts d'aquesta situació. És una opció il·legal però no immoral, anar un 20 de juny a pagar l'IRPF a les oficines de l'Agència Tributària de Catalunya, que és de la Generalitat. Faria la volta al món la notícia que un govern, amb el seu president al capdavant; una societat, amb els seus empresaris i sindicalistes, pacíficament, fan cua per pagar els impostos dins els terminis que toquen a una institució que també és Estat però que no és la que recapta normalment. Seria un gest de força necessari.»

– **La crisi econòmica és una excusa perfecta per mantenir Catalunya escanyada.**

– «Quan l'economia anava bé ens van dir que no tocava. Hem d'exigir responsabilitats al conseller Castells, que fa cinc anys que governa. Per què no va concretar quan podia els diners que

Tremosa ensenya a la Universitat de Barcelona. JORDI PLAY

havia de rebre la Generalitat? Ara la crisi apareix com una excusa per retardar debats, com abans ho va ser la introducció de l'euro i altres coses.»

– **La sang dels polítics és d'orxata?**

– «La societat catalana té sang d'orxata. La classe política no és altra cosa que el reflex del país. No tot és culpa dels polítics, si els colléssim més, farien més.»

– **Quin és el nostre límit d'empobriment?**

– «No ho sé. Fins ara hem viscut uns anys d'un gran progrés. La globalització posarà contra les cordes l'Estat del benestar.»

– **Per què Espanya ofega un dels seus motors econòmics?**

– «Espanya està canviant de locomotora. Durant els segles XIX i XX ho van ser els territoris

mediterranis i ara intenta crear altres motors de desenvolupament, però ho fa amb estratègies errònies. L'Estat no vol seus de les grans multinacionals a Catalunya, per això ens castiga sense infraestructures.»

– **Espanya ha canviat a costa nostra.**

– «S'ha modernitzar amb diners europeus i dels catalans, però sense les nostres idees.»

– **I els catalans estem perplexos.**

– «Voler fer creure que només els catalans estan desorientats i perplexos és voler que els catalans acceptin la derrota i no vegin les oportunitats de futur, que n'hi ha, i moltes. Volen fer-nos creure que el nostre futur passa per Madrid en tots els àmbits importants, i això no és cert.»

Gaspar Zarrías Arévalo (vicepresident de la Junta d'Andalusia, PSOE) «La Generalitat s'equivoca fent peticions maximalistes sobre el finançament autonòmic» (07/08/08)

Esteban González (vicesecretari de Comunicació del PP) «Els catalans pensaven que amb l'Estatut tenien un xec en blanc i resulta que quan arriba el dia de cobrament era un xec sense fons, no hi havia res al banc. Zapatero no és de fiar» (10/08/08)